

ความพึงพอใจด้านวัสดุการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพื้นที่

นางสาวรุ่งฤดี สุคนักรบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974 - 566 - 592 - 4

013211

I 1712993X

2

USER SATISFACTION WITH READING MATERIALS IN SUAN LUMPINI PUBLIC LIBRARY

Miss Rungrudee Sudnugrob

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science
Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974 - 566 - 592 - 4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความพึงพอใจด้านวัสดุการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน
ส่วนชุมพูน

โดย

นางสาวรุ่งฤดี สุตน์กรบ

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัมพร ทิชะระ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุนทร หังสสุต)

.....กรรมการ
(นางประเสริฐรัตน์ แสงเจริญ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจด้านวัสดุการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี
 ชื่อนิสิต นางสาวรุ่งฤดี สุคนักรบ
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร
 ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
 ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ห้องสมุดและความพึงพอใจในวัสดุการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินีในด้านความเพียงพอของประเภท (สารคดี บันเทิงคดี หนังสืออ้างอิง หนังสือสำหรับเด็ก หนังสือพิมพ์ วารสาร) ความเพียงพอของเนื้อหาวิชา สภาพของวัสดุการอ่าน การจัดหา การจัดให้ใช้ และการจัดบริการ วัสดุการอ่าน ปัญหาการใช้วัสดุการอ่าน ตลอดจนการดำเนินงานด้านวัสดุการอ่านของห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี

ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ได้จากแบบสอบถามซึ่งแจกให้แก่ผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินีจำนวน 378 คนซึ่งมีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไปในระหว่างวันที่ 8 - 9 และ 11 - 14 ธันวาคม พ.ศ. 2528 โดยวิธีการสุ่มแบบอุบัติเหตุ (Accidental Sampling) ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนจำนวน 305 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.69 ของจำนวนที่แจกทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติประเภทร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ได้อาศัยข้อมูลจากสิ่งพิมพ์ การสำรวจ การสัมภาษณ์บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ของงานห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี

ผลของการวิจัยปรากฏว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 20 - 29 ปี ส่วนใหญ่เป็นนิสิตนักศึกษา มาใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง สาเหตุสำคัญที่สุดที่มาใช้ห้องสมุดคือ ต้องการใช้นั่งหนังสือและสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

หาความรู้เพิ่มเติม วัสดุการอ่านที่นิยมมีมากที่สุดคือสารคดี

ผู้ใช้ใช้วัสดุการอ่านภาษาไทยในระดับปานกลางและน้อยโดยวัสดุการอ่านประเภทสารคดี บันเทิงคดี หนังสือพิมพ์และวารสารมีการใช้ในระดัปานกลาง แต่หนังสืออ้างอิงและหนังสือสำหรับเด็กมีการใช้ในระดับน้อย สำหรับวัสดุการอ่านภาษาอังกฤษมีการใช้ในระดับน้อยทุกประเภท

ผู้ใช้พึงพอใจวัสดุการอ่านภาษาไทยในค่านปริมาณและสภาพในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่พึงพอใจวัสดุการอ่านภาษาอังกฤษในค่านปริมาณและสภาพในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการจัดหาและจัดทำให้ใช้วัสดุการอ่านผู้ใช้พึงพอใจในระดับปานกลางและมาก นอกจากนี้ผู้ใช้พึงพอใจการจัดบริการวัสดุการอ่านในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้จึงกล่าวได้ว่า ผู้ใช้พึงพอใจวัสดุการอ่านของห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพื้นที่ในระดับปานกลาง

ผู้ใช้ประสบปัญหาการใช้วัสดุการอ่านประเภทสารคดี บันเทิงคดี หนังสือสำหรับเด็ก หนังสือพิมพ์ และวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ สำหรับหนังสืออ้างอิงภาษาไทยนั้นผู้ใช้ประสบปัญหาในระดับปานกลาง เฉพาะหนังสืออ้างอิงภาษาอังกฤษเท่านั้นที่ผู้ใช้ประสบปัญหาในระดับน้อย

ปัญหาที่ผู้ใช้ประสบเมื่อใช้วัสดุการอ่านทุกประเภทสอดคล้องกันคือ วัสดุการอ่านเก่า ชำรุด มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และวัสดุการอ่านที่ความต้องการไม่มีในห้องสมุด ทั้งนี้ผู้ใช้เสนอแนะให้เพิ่มวัสดุการอ่านเกือบทุกประเภทในห้องสมุดยกเว้นหนังสือสำหรับเด็ก และต้องการให้ห้องสมุดขยายขอบเขตการบริการมากขึ้น

ดังนั้นผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับสมมุติฐานว่าผู้ใช้ต้องการวัสดุการอ่านมากกว่าห้องสมุดจัดบริการ แต่ไม่สอดคล้องอย่างสมบูรณ์กับสมมุติฐานอีกประการหนึ่งคือผู้ใช้ห้องสมุดมีความพึงพอใจวัสดุการอ่านน้อย

ผู้วิจัยขอเสนอแนะหลายประการไว้แก่ ห้องสมุดประชาชนควรกำหนดคนโยบายค่านวัสดุการอ่านเป็นลายลักษณ์อักษร ปรับปรุงการดำเนินงานค่านวัสดุการอ่านเรื่องการจัดหาวารสารวิชาการ การลงทะเบียนหนังสือ การบริการหนังสืออ้างอิงภาษาไทย การปรับปรุงสภาพของวัสดุการอ่าน รวมทั้งเพิ่มการจัดกิจกรรมและบริการต่าง ๆ ให้มากขึ้น นอกจากนี้

ได้เสนอแนะให้ทางห้องสมุดประชาชน กลุ่มหนึ่ง ส่งมอบหนังสือในห้องสมุดประชาชน
ในจังหวัดนนทบุรี

ได้เสนอแนะให้งานห้องสมุดประชาชน กรุงเทพมหานคร เพิ่มงบประมาณในการจัดหาวัสดุ
การอ่านให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The results of the research were as follow: most of the users were males, undergraduate students between 20-29 years of age and most of them came to the library once a week. The major reason for coming to the library was to use reading materials, with the objective of increasing their knowledge. The most popular reading materials among the users were non-fiction.

The users used Thai reading materials in the mid and the low level. Non-fiction, fiction, newspaper and periodical were used in the mid level but reference book and children's book were used in the low level. As for English reading materials, they were used in the low level.

The users were satisfied with the quantity and conditions of most of Thai reading materials in the mid level but were satisfied with the quantity and condition of most of the English reading materials in the low level.

On acquisition and the availability of reading materials, the users were satisfied in the mid and high level. They were also satisfied with most of the reading material services in the mid level. Therefore, it could be said that the users were satisfied with Suan Lumpini reading materials in the mid level.

The problems the users had in using the library's reading materials were in non-fiction, fiction, children's book, newspaper and periodical, both in Thai and English, were mostly in the mid level. As for reference book, the users has problem in using Thai

reference book in the mid level and in English reference book in the low level.

The problems shared by most of the users in using all types of reading materials were that the materials were out of date and not in good condition, the inadequacy of some of reading materials and the unavailability of some reading materials that they wanted. As a result, the users recommended that the library should increase the number of reading materials except children's book and should provide more library services.

So the results of the research proved the hypothesis that the users demanded more reading materials than that the library provided. Nevertheless, it didn't meet completely with the hypothesis which says that the users were less satisfied with the library reading materials.

The researcher recommended that the library should create a reading material policy; improve the management of reading materials, especially on the periodical acquisition; improve the book accession, the Thai reference book services and the condition of reading materials and also provide more types of library service. The Public Library Division of the Bangkok Metropolis should increase the acquisition budget for Suan Lumpini Public Library in order to make it possible to provide standard reading materials for users.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยซึ่งได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อัมพร ทีชะระ ประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณ นางวิยะดา นาคีสถิตย์ หัวหน้าหมวดห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินีบรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินีบรณารักษ์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินีบรณารักษ์ รวมทั้งขอขอบพระคุณนางประเสริฐรัตน์ แสงเจริญ หัวหน้างานห้องสมุดประชาชน และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนของกรุงเทพมหานคร

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ประคอง กรรณสูต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติแก่ผู้วิจัย

นอกจากนี้ขอขอบคุณผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินีบรณารักษ์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และทำยที่สุดขอขอบคุณ คุณพ่อคุณแม่ และครอบครัวอันอบอุ่นที่เป็นกำลังใจจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
รุ่งฤดี สุคนักรบ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลสำคัญ.....	5
ประชากรในการศึกษา.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกการวิจัย.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
งานวิจัยในประเทศ.....	10
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	14
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	16
2 วิสตุการอ่านและห้องสมุดประชาชนส่วนลุมพินี.....	17
วิสตุการอ่าน.....	17
ประเภทของวิสตุการอ่าน.....	18
ลักษณะของวิสตุการอ่านประเภทวิสตุที่พิมพ์ที่ตี.....	19
การดำเนินงานคานวิสตุการอ่าน.....	21
มาตรฐานห้องสมุดประชาชน.....	32
การพัฒนาวิสตุการอ่าน.....	35

ห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินี.....	36
อาคารสถานที่.....	41
การดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินี.....	43
การดำเนินงานด้านวัสดุการอ่านของห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินี.....	47
การพัฒนาวัสดุการอ่านของห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินี.....	60
ปัญหาด้านวัสดุการอ่านของห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินี.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	111
บรรณานุกรม.....	133
ภาคผนวก ก. ระเบียบกรุงเทพมหานคร "ว่าด้วยการใช้ห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2523".....	141
ภาคผนวก ข. สถิติของห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานครประจำปีงบประมาณ 2527.....	144
ภาคผนวก ค. การจัดหาวัสดุการอ่านของห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินี.....	145
ค.1 ตัวอย่างใบสั่งซื้อสินค้าของกรุงเทพมหานคร.....	145
ค.2 ตัวอย่างแบบฟอร์มพิมพ์รายละเอียดหนังสือสั่งซื้อ.....	147
ค.3 ตัวอย่างบันทึกข้อความรายงานการดำเนินการจัดซื้อ.....	148
ค.4 ตัวอย่างบันทึกข้อความขออนุมัติจัดซื้อและจ่ายเงินค่าหนังสือ..	150
ค.5 ตัวอย่างใบทะเบียนวารสารและหนังสือพิมพ์.....	152

ภาคผนวก ง. มาตรฐานห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการ.....	154
ภาคผนวก จ. ตารางกลุ่มตัวอย่างสำเร็จ.....	161
ภาคผนวก ฉ. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	162
ประวัติผู้เขียน.....	190

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนหนังสือของห้องสมุดประชาชน.....	61
2	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและอายุ.....	70
3	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	71
4	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ.....	72
5	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะทางจากบ้านถึงห้องสมุด.....	73
6	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด.....	74
7	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกห้องสมุด.....	75
8	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความถี่ของการมาใช้ห้องสมุด.....	77
9	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงเวลาการมาใช้ห้องสมุด.....	78
10	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิธีการค้นหาวัสดุการอ่าน.....	79
11	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด.....	80
12	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาเหตุที่มาใช้ห้องสมุด.....	81
13	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการใช้บริการ.....	82
14	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของวัสดุการอ่านที่ใช้.....	83
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการใช้วัสดุการอ่านของ ห้องสมุดประชาชนส่วนลุ่มพินี.....	85
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจด้านความ เพียงพอ (ปริมาณ) ของวัสดุการอ่าน.....	88
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจด้านสภาพ (ความเก่าใหม่) ของวัสดุการอ่าน.....	91
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจการจัดหา และจัดให้ใช้วัสดุการอ่าน.....	94
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจการจัด บริการวัสดุการอ่าน.....	96

ตารางที่

หน้า

20	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาวิศุการอ่าน ประเภทสารคดี.....	98
21	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาวิศุการอ่าน ประเภทบันเทิงคดี.....	99
22	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาวิศุการอ่าน ประเภทหนังสืออ้างอิง.....	101
23	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาวิศุการอ่าน ประเภทหนังสือสำหรับเด็ก.....	105
24	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาวิศุการอ่าน ประเภทหนังสือพิมพ์.....	106
25	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาวิศุการอ่าน ประเภทวารสาร.....	107
26	ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	110

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย